GAZETA TARNOWSKA

GODŁO:

ZGODA.

Czwartek **Nr. 12.** **30. Listopada 1848.**

Wychodzi nakładem redakcyi trzy razy na tydzień, w każden Wtorek, Czwartek i Sobotę zawsze w objętości przynajmniéj jednego arkusza. Przedpłata dwumiesięczna za Listopad i Grudzień wynosi w Tarnowie 1 Złr. 50 gr. M. K. — dla odbierających pocztą 2 Złr. M. K. — Przedpłata miesięczna dla odbierających Gazetę w Tarnowie w biórze redakcyi wynosi 50 gr. M. K. — Pojedyńcze numera sprzedają się w biurze redakcyi po 6 gr. M. K. — Prenumerować można w Tarnowie w biurze redakcyi, w tutejszéj księgarni, tudzież we wszystkich urzędach pocztowych. Przyjmują się prywatne odezwy i ogłoszenia wszelkiego rodzaju, doniesienia literackie, księgarskie, przemysłowe i rolnicze; uwiadowienia tyczące się sprzedarzy i kupna, dzierżaw, poszukiwania nauczycielów urzędników i t. p. za opłatą od wiersza, za piérwszy raz 4 gr. a za każdy następujący po 2 gr. w Monecie Konwencyjnéj.

Co może zbawić Austrya?

(Ciąg dalszy.)

System *specyalizacyi* uwzględnia sumiennie pojedyńcze części, czyli kraje państwo składające, urządza pojedyńcze części szczegułowo na podstawie narodowości, potrzeb i naturalnego usposobienia pojedynczych krajów, tak że każden kraj ma swoje własne odrębne urządzenie, jest samoistny i jako taki należy do ogólnego państwa jako część składowa onegóż. Przy takiém ukonstytuowaniu państwa mają pojedyńcze kraje własne krajowe konstytucye, które w ułożenie ogólnéj konstytucyi wpływają i jedne całość stanowią. Masa sił w każdym pojedyńczym kraju znajdująca się działa samoistnie ku wzmocnieniu pojedyńczych krajów w szczególności, i ku wzmocnieniu i utrzymaniu całego państwa w ogólności, jak pojedyńcze potoki wodami w koryto własne zebranemi, prąd rzeki głównéj, w którą wpadają, wzmacniają i powiększają.

Każden kraj troszczy się o byt, i kwitnienie ogólnego państwa, bo z ogólnego istnienia wynika istnienie samoistne pojedyńczych krajów. Żaden kraj pojedyńczy niemoże patrzyć obojętnie, gdy ogólne państwo jest zagrożone, każden zdąża całemi siłami na ratunek i ocalenie związku ogólnego.

Niechcemy bynajmniéj utrzymywać, że centralizacya nigdzie użytą być nie może, i owszem rozum i doświadczenie uczy, że w jednolitym składzie państwa system centralizacyi jest właściwym systemem rządzenia, przeciwnie w różnorodnym składzie państwa tylko system specyalizacyi sumiennie i rozumnie rozwinięty, najzbawienniejsze skutki wywiera. Francya jako państwo jednolite systemem centralności rządzi się ze skutkiem, i rządzić się nim musi. Gromadzenie sił i potęgi całego państwa w jedném miejscu, w Paryżu nieuwłacza mocy całości, i dla tego widzimy, że Paryż zawsze przewodniczy całéj Francyi, za poruszeniem Paryża idzie cały kraj bez wahania i słusznie mówią, że Paryż jest Francyą. W Anglii gdzie aż do roku 1848. największa osobista wolność istniała, mimo to centralność nieodpowiedziała celowi, wszakże Irlandya zawsze przeciwko centralności walczyła, i czas okaże, że Anglia swój system centralizacyi na specyalizacyą zamieni, lub też obstawanie przy systemie centralności oderwaniem się Irlandyi przypłaci. Różnorodne części zostaną wierne swemu pierwiastkowi, a urządzenia politycznego nie ugruntowanego na usposobieniu naturalném kraju ani wieki nieustalą. Niemcy stanowią jednolitą całość. Ludność Niemiec pod względem obyczajów, języka, położenia jest jednolita. Niemcom więc system centralności przynależy i może w krótce ta centralizacya przyjdzie do skutku. Równość wyznań religijnych u narodu ucywilizowanego przy należytém uwzględnieniu pojedyńczych obrządków zupełnie znika. Mamy albowiem to przekonanie, że w 19tym wieku na to bynajmniéj niezważa się, czy kto należy do wyznania Mojżeszowego, czyli jest chrześcianinem, czyli jest obrządku grecko-katolickiego, czyli zaś rzymsko-katolickiego, czy jest protestantem lub kalwinem, i t. d. To jednoplemienności narodu nie kazi, i tylko ludzie z wyobrażeniami 16. wieku, ludzie bez oświaty, lub też ludzie samolubne zamiary polityczne na celu mający, usiłują różność wyznań religijnych, jako różność plemienności narodu wystawić, aby rozdwajanie w narodzie usprawiedliwić.

Bo pytam się, czyli dziécie na świat nowonarodzone, nienależy zaraz po urodzeniu, a nawet przed swojém urodzeniem do jakiegoś plemienia narodowego, poprzódy aniżeli do tego, lub owego wyznania religijnego wciągniętém zostało? Czy Francuz, Anglik, Polak lub Niemiec przyjąwszy wyznanie religijne Mahomeda, lub obrządek grecko-katolicki przestanie być Francuzem, Anglikiem, Polakiem lub Niemcem? Czyż on zostanie Turkiem lub Rusinem? — Nigdy. — Czy wy nasi współziomkowie, którzyście przypadkowo przyjęli obrządek grecko-katolicki, przestaliście być jednoplemiennikami z nami, którzy do obrządku rzymsko-katolickiego należymy? —

Ale wróćmy do naszego przedmiotu, i zastanówmy się nad tem, który z tych dwóch systemów urządzenia dla Austryi przystoi?

Podług naszego przekonania tylko system specyalizacyi, czyli szczegółowe urządzenie krajów pojedynczych zbawienie dla Austryi przynieść może. Centralizacya albowiem dotąd podstawę rządzenia stanowiąca, okazała się już najszkodliwszą, niewłaściwą i tylko przez gwałtowne środki, przez bagnety, rozdwajanie narodowości przez środki gwałtowne i z okropnościami połączone, słowem przez terroryzm, i to słabo utrzymuje się.

A możesz to długo potrwać, gdy obecnie wrodzone uczucie narodowości z całą gwałtownością w ludziach ozwało się, o swoje prawa tak długo zapoznane nieustraszenie upomina się? Dawna zasada *divide et impera* jest niesprawiedliwą i już niemożebną. Sprawiedliwość i roztropność wymaga, aby pojedyncze kraje monarchią austryacką składające

podług systematu specyalizacyi urządzić, i w jedno ogólne państwo *federacyjne* połączyć.

Przypatrzmy się rzeczy z blizka.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Podajemy dosłowne tłumaczenie nowego programatu stronnictwa liberalnego niemieckiego na sejmie w Kromieryżu:

Gdy w wielu miejscach fałszywie pojmowany jest cel naszych usiłowań, gdy mianowicie stronnictwo zwrotu, chce nas przed innemi narodowościami w podejrzenie podać, jakobyśmy byli przeciwnikami porównania wszystkich narodowości, jakobyśmy chcieli niemieckiemu pierwiastkowi wyższość zapewnić, obowiązkiem jest naszym pokrótce przełożyć nasze zasady względem nowego przeobrażenia Austryi.

Pierwszém naszém usiłowaniem jest zupełne rozwinięcie zasad demokratycznych, unikając jednak skrzętnie wszelkich republikańskich dążności, gdy wedle naszych najsilniejszych przekonań, w obecnym składzie Austryi, najpewniejszą rękojmią pewnego rozwijania się wolności, jest demokratyczna monarchia. Ależ koniecznem następstwem tych demokratycznych zasad jest równość wszystkich, a więc i porównanie wszystkich narodowości, a to wtedy tylko możebne nam się wydaje, gdy każda narodowość, o ile to z istnieniem *silnéj centralnéj władzy* da się pogodzić, otrzyma własną administracyą i prawodawstwo, gdy członki jednéj narodowości nie będą bez absolutnéj konieczności, w zakres administracyjny drugiéj wciągnione. W rozwinięciu téj zasady podajemy krótki plan konstytucyi dla ludów na teraźniejszym sejmie reprezentowanych.

I.

Reprezentowane na sejmie austryackie kraje, tworzą stan federacyjny złożony z następujących pięciu narodowości: 1) Polsko-austryacka, 2) Czesko-austryacka, 3) Słowacko-austryacka, 4) Niemiecko-austryacka, 5) Włosko-austryacka. Każda narodowość tworzy osobny stan, a to w następujący sposób:

a) Polsko-austryacka z Galicyi, Krakowa i Bukowiny; język administracyjny polski i ruski.

b) Czesko-austryacka z czeskich okręgów Czech i Morawii i z cyrkułu Cieszyńskiego w Szląsku;*) język administracyjny czeski.

c) Słowacko-austryacka z Krainy, z części cyrkułu Klagenfurckiego położonego na lewym brzegu Drawy, z Karyntyi i słowackiéj części Styryi i Gorycyi; język administracyjny słowacki.

d) Niemiecko-austryacka z wyższéj i niższéj Austryi, Salzburga, północnego Tyrolu, Voralberga, z okręgu Villaah w Karyntyi, okręgu Tropawskiego w Szląsku, okręgu Klagenfurckiego, aż do Drawy i niemieckich części Czech, Morawii i Styryi; język administracyjny niemiecki.

e) Włosko-austryacka z południowego Tyrolu, Istryi, Dalmacyi, Tryestu i włoskiéj części Gorycyi; język administracyjny włoski.

Uwaga 1. Przy rozgraniczeniu przyjąć należy za zasadę, aby jak najmniejsza liczba obywateli jednéj narodowości znajdowała się w territorium drugiéj.

Uwaga 2, Gdyby inne części monarchii na sejmie nie reprezentowane chciały do niego przystąpić, łatwoby się to wykonać dało, i tak np. Kroacya i Sławonia połączyłyby się z narodowością Słowiańsko-austryacką.

*) Mieszkańcy obwodu Cieszyńskiego uważają się sami za Polaków, nie za Czechów, mówią téż po polsku nie po czesku. (P. B.)

II.

Co do konstytucyi stanów pojedyńczych:

Władza wykonawcza należy do monarchy, który ją wykonywa za pośrednictwem sekretaryatu stanu, odpowiedzialnego parlamentowi każdego pojedynczego stanu. Sekretaryat stanu składa się: z pierwszego sekretarza stanu, który jest zarazem namiestnikiem nieprzytomnego monarchy, i z sekretarzów stanu spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, oświecenia, wyznań religijnych, skarbu i rolnictwa.

Władza prawodawcza, o ile nie wpada w zakres władzy centralnéj, należy do parlamentu, wybieranego przez wszystkich obywateli za pomocą wyborów bezpośrednich. Do parlamentu należy przyzwolenie podatków na potrzeby stanu. Monarsze służy *veto* zawieszające względem postanowień parlamentu. W każdym stanie będzie najwyższy trybunał.

III.

Co do władzy centralnéj:

Przedmioty władzy centralnéj zastrzeżone, są następujące: sprawy zagraniczne, wojsko, poczty, cła, drogi żelazne, mennice, handel, marynarka, dług publiczny i interesa bankowe.

Monarcha sprawia władzę wykonawczą przez ministrów senatowi odpowiedzialnych. Ministeryum składa się: z prezesa rady ministrów, ministra spraw zagranicznych, wojny, handlu, robót publicznych, ogólnych finansów, i tylu ministrów bez teki, ile jest stanów oddzielnych; dla każdego stanu jeden.

Władza wykonawcza należy do senatu złożonego częścią przez wybory ludowe bezpośrednie, częścią przez wybór z parlamentów stanów pojedynczych. Względnie postanowień senatu monarsze służy prawo *veto* zawieszającego. Do rozstrzygnienia sporów między stanami pojedynczymi i do sądzenia oskarżonych ministrów, utworzony będzie *trybunał stanu.*

Sądzimy, że projekt ten najlepiej waruje porównanie wszystkich narodowości, każda bowiem ma sobie zastrzeżone użycie własnego języka, z wyjątkiem języka używanego przez władzę centralną; zwracamy prócz tego uwagę, że określając granice działalności stanów pojedynczych i władzy centralnéj, rzuciliśmy tylko pierwsze zarysy, gotowi przyjąć wszelkie następne zmiany. (Jutrz.)

Donoszą nam z Kromieryża, że na posiedzeniu z dnia 27. Listopada wniosek o unieważnienie czynności sejmowych, w ciągu miesiąca Października, mianowicie zaś od dnia 6. b. m. przyjęty został większością 10. głosów. Bliższe szczegóły późniéj.

Wiedeń. Arcyksiążę Jan, postanowił jak mówią złożyć godność wielkorządcy Niemiec, jak skoro załatwi niektóre ważne interesa swojego urzędowania. Austryaccy oficerowie, którzy przebrani byli w Preszburgu i plany fortyfikacyi tego miasta przywieźli, utrzymują, iż Preszburg bardzo mocno i rozsądnie jest oszańcowany z łaski jen. Bema, który zostaje teraz w Peszcie. O wypadku missyi Meszarosa i hr. Nyary do Ołomuńca nic dotąd niewiadomo. (Czas.)

Wiedeń 25. Listopada. Z Haimburga donoszą dzisiaj, że większa część wojsk cesarskich skoncentrowana jest pod Bruck nad Laithą. Wojsko węgierskie stoi w niewielkiéj liczbie pod Kitsee, gdzie się oszańcowało. Główny korpus zaś jest pod Presburgiem, gdzie oczekuje, jak się zdaje,

przybycie Austryaków od rzeki March. Feldmarszałek Simonicz niezrobił dotychczas żadnego ruchu od morawskiéj granicy.

Według dzienników węgierskich cały Siedmiogród zakłócony jest wojną domową. Szeklery w liczbie około 5000 2000 landwery, z pewnym oddziałem pułku Karola, i 6 działami, trzymają z Węgrami. W Klauzenburgu wszystko co zdolne do noszenia broni, spieszy do obozu — miato na stopie wojennéj.

Ołomuniec 25. Listopada. Nadeszło tu z Wiednia 16000 sztuk broni tamtejszéj gwar. odebranéj. Część jéj użyta będzie na uzbrojenie gwardyi w Morawie i Szląsku, reszta złożoną zostanie częścą w tutejszym arsenale, częścią odesłana do twierdzy Josephstadt. W stolicy nie ma być odtąd żadnéj zbrojown aby ludności tamtejszéj odjąc wszelką sposobność samowolnego uzbrojenia się. Wczoraj przybył tu z Wiednia oddział gwardyi przybocznéj trabantów, z czego wnosić można, że dwór pozostanie tu do przyszłéj wiosny. (G. W.)

Wiadomości zagraniczne.

Berlin 24. Listopada. Ministeryum nie przestaje uzbrajać się przeciw ludowi. *Landwera* w całych prawie Prusach zwołana. Minister wojny Strotha wydał do wszystkich komend wojskowych rozkaz dzienny, z którego następujący ustęp dosłownie umieszczam: «Komendanci brygad i batalionów Landwery będą musieli z początku z największą postępować roztropnością, która nie przeszkadza, kiedy już wojska są *niejako* w ich ręku, aby całą *surowość* prawa *bez względu na osoby* przeciw każdemu obrócić, ktoby się nieposłuszeństwa, oporu albo wreście jakich czynności główną zdradę cechujących dopuścił.» Z tego rozkazu dziennego widzimy że dotąd wezwano już 50. batalionów landwery. Czyż landwera która w swoim czasie uratowała Niemcy będzie się chciała dać użyć za narzędzie zdrajców ministrów i jenerałów bez czci, przeciwko wolności i prawnym reprezentantom narodu? Landwera obwodu Soldińskiego zebrana na rynku zawołała: «Niech żyje Zgrom. narodowe!» Delegacya z magistratu deputowanych gminy i landwerzystów w Kołobrzegu udała się do Koźlina dla zaprotestowania przeciw formowaniu landwery. W Deliezu dozwoliła landwera na sformowanie się, ale zarazem oświadczyła, że nie ruszy z miejsca. W Zeitz odmówiła wprost posłuszeństwa rządowi i oświadczyła się za Zgromadzeniem nar. W Stralsund oparła się formowaniu. Obywatele uraczyli landwerzystów, a ci rozeszli się napowrót do domów. Po różnych miejscach w Szląsku i w prowincyach Nadreńskich oświadczyła się również landwera za Zgrom. nar. Tak i w téj chwili oczekujemy z pewnością, że landwera kraj uratuje. Rząd nie dał urlopu burmistrzowi Stephan którego w Merseburgu obrano deputowanym w miejsce zbiegłego dep. Neubarth. Zwyczaj ten biorokratyczny rządów południowych niemieckich przeszedł już i do Pruss. Rząd zajmuje się teraz planem przesiedlenia landwery do najdalszych prowincyi i tak landwera nadreńska ma być wysłaną do Szląska. W téj chwili dowiaduję się że znowu są w planie jakieś pojednawcze kroki rządu ze Zgromadzeniem.

Wszyscy z największą niecierpliwością czekają na 27. b. m.; nikt z pewnością wiedzieć nie może czy liczba deputowanych lub zastępców w Brandeburgu będzie dostateczną do rozpoczęcia obrad. Powiadają że w każdym razie na pierwszem zaraz posiedzeniu ministrowie mają ogłosić rozwiązanie Zgromadzenia narodowego, a król mocą nadać się mającéj konstytucyi (charte octroyée) zwoła nowe Izby. Zdaje się niewątpliwą rzeczą, że rząd angielki jawnie się oświadczył za królem pochwalając wszystkie jego ostatnie kroki. Sądząc po duchu dzienników angielskich nieby dziwnego w tém nie było. Zgromadzenie narodowe odebrało dotąd 3,000 adressów.

Berlin. 277 deputowanych zgromadzenia narodowego postanowiło pozostać w Berlinie, a 202 pozostaje tych którzy albo Berlin opuścili, albo do Brandeburga udać się mają. Gdy więc niebyłoby takim sposobem większéj połowy deputowanych w Brandeburgu, przeto ministeryum ma rozporządzić nowe wybory na miejsce tych deputowanych którzy do Brandenburga jechać nie chcą. Oprócz mnóstwa miast które się za zgromadzeniem oświadczają, są jeszcze: Münster, Bon, Düsseldorf, Koblenz, Kolonia słowem prawie cała prowincya nadreńska podały adressy swéj przychylności do Zgromadzenia.

Berlin 25 Listopada. Członkowie Izby przytomni w Berlinie podpisali i ogłosili następujące oświadczenie: Zważywszy, że krążą najfałszywsze wieści o warunkach podanych przez Zgromadzenie narodowe pruskie do położenia końca nieporozumieniom między niém a koroną istniejącym, podpisani robią następne krajowi oświadczenie: 1) Narodowe zgromadzenie niepodało warunków w znanym rapporcie wzmiankowanych, 2) Podpisani uważać będą nieporozumienie między Zgromadzeniem narodowém a koroną za ukończone, gdy ministerium Brandenburg od kierunku interessów krajowych się usunie, a nowe ludowe ministeryum nie będzie żadnych przeszkód Zgromadzeniu narodowemu stawiało, do prowadzenia narad w Berlinie.

Erfurt 25. Listopada. (Miasto w stanie oblężenia.) Dnia 24 b. m. 1sza i 4ta kompania landwerów Erfurckich miały być umundurowane. Już w wilią wieczór stronnictwo demokratyczne myślało o środkach przeszkodzenia temu. W rzeczy saméj gdy oddział 125 landwerów przybył, tłumy ludu zaczęły się cisnąć ze stron wszystkich. Gwardya narodowa była wezwaną do rozpędzenia tłumów przed arsenałem. W półtory godziny późniéj, gwardya oświadczyła że nie jest dość silną do wykonania rozkazu. Natychmiast wpadł oddział kiryssyerów, ale lud przyjął go kamieniami i do odwrotu zmusił. Wtedy jenerał Vosz i prezydent rządowy ogłosili miasto i fortecę w stanie oblężenia. Mimo tego pół-szwadron kiryssyerów posuwający się ku arsenałowi przyjęty był kamieniami i ogniem ręcznéj broni. Na piechotę strzelano na ulicy i z okien, ale bój był krótki i skończył się zwycięztwem wojska(?) Barykada na Auguststrasse rozwalona była przez artylleryą. Domy z których strzelano wzięto szturmem. Wojsko straciło w zabitych 6 żołnierzy, 1 oficera i podoficera; rannych 7 żołnierzy. Liczba poległych i rannych ze strony ludu jeszcze nie wiadoma. Pojmano 102 a między nimi wszyscy najniebezpieczniejsi naczelnicy. Wojsko biwakuje na placach. *Cały ten opis wzięty jest z Staats-Anzeiger t. j. z gazety ministra Brandenburga.*

Paryż 22. Listopada. Posiedzenia Zgromadzenia stają się coraz nudniejsze. Ustawiczne zajęcie się kandydaturą, przerwało wczorajsze posiedzenie. Wszyscy dzisiaj o tém mówią, wszystkie dzienniki szeroko się tém zajmują każden swojemu stronnictwu najpewniejsze przepowiadając zwycięztwo. Kan-

dydatura Lamartina zdaje się wzrastać w zgromadzeniu, a Ludwika Bonapartego w jednéj zawsze stoi mierze. Mówią ciągle o jego manifeście, aczkolwiek wielu mu odradza dowodząc że z jakimkolwiekby wystąpił zdaniem, zawszeby musiał narazić pewną część swoich stronnictw.

Obchód rewolucyi polskiéj z d. 29. odbędzie się jak zazwyczaj w Paryżu w sali d'Antin cité d'Antin. Bióro złożone będzie z reprezentantów ludu i Polaków.

La Presse donosi, że rząd centralny niemiecki domagał się od rządu francuzkiego wydania zabójców ks. Lichnowskiego i Auerswalda, a obecnie znajdujących się we Francyi. P. Bastide odpowiedział, że nie może żądaniu temu zadosyć uczynić, dopóki rząd centralny niemiecki nie złoży prawnych dowodów ich winy. Tymczasem pięć osób, których domagano się wydania, znajdują się w Verdun pod dozorem policyi francuskiéj, aby miasta opuścić nie mogły.

Włochy. *Concordya* oblicza siły austryackie we Włoszech: Cała armia liczy 90,000 ludzi między tymi 10,000 Węgrów prawie wyłącznie po garnizonach stojących. W czynnych korpusach nie występują z wyjątkiem dwóch przepysznych pułków kawaleryi, 2ch piechoty i batalionu grenadierów. Oprócz tego marszałek ma 32,000 Kroatów i 4 pułki piechoty. Armia Wenecka liczy 19,000 wojska liniowego i przeszło 5,000 w służbie morskiéj, Toskania razem do 10,000. Państwo papiezkie 7.000 i 32 armat oprócz miejscowéj straży.

Podajemy dziś dokładną cyfrę kontrybucyi owéj sławnéj Radeckiego, którą przeszło dwadzieścia osób pozbawił większéj części własności. Nie jest to jeszcze lista zupełna, wiele osób skazanych nieznanych jest dotąd:

Margrabia Ponzoni	800,000 złr.	Familia Greppi	320,000 złr.
Książe Litta	800,000 «	Hr. Visconti	200,000 «
Hr. Litta	400,000 «	Książe Falco	200,000 «
Hr. W. Borromeo	800,000 «	Radca Decio	200,080 «
Hr. R. Borromeo	200,000 «	Margr. Cusani	100,000 «
Książe Visconti	800,000 «	Józef Tealdo	80,000 «
Margr. Rajmondi	600,000 «	Manara	120,000 «
Jak. Poldi Pezzoli	600.000 «	Kramer	40,000 «
Spadkobiercy Bellerio	400,000 «	Adw. Traversi	300,000 «
		Hr. Casati	400,000 «

Razem 7,560,000 Złot. reńskich wydartych gwałtem dwudziestu tylko rodzinom. A jest ich 225 skazanych na takież samo łupiestwo. O obrońcy własności! A już téż dobry przyprzykład nie pójdzie w las. Dowiadujemy się że kże. Modeny nałożył także na mieszkańców swojego księstwa *milion* franków kontrybucyi. Dla zmuszenia do wypłaty, ogłosił książe że gminy niepłacące zajęte będą przez Anstryaków, którzy będą pobierać żywność aż do zrównania summy zapłacić się mającéj. (Jutrz.)

W Sycylii wyglądają z niecierpliwością skutków pośrednictwa angielsko-francuskiego. Niemyśli tu nikt o tém, aby Sycylia miała pozostać pod berłem króla neapolitańskiego, ale każdy oczekuje z ciekawością, czy niepodległość Sycylii osiągnioną będzie głosami dyplomatycznymi, czy téż szczękiem broni. Dążność do zaprowadzenia tamże rzeczypospolitéj objawia się jednogłośnie, i ta ogłoszoną będzie z pewnością, jezeli pośrednictwo się nieuda i w skutek tegoż niemożność znajdzie obrania króla z innéj, jak Bourbonów familii. (National.)

Austryacy znieśli blokadę Wenecyi od strony lądu i opuścili Lodeo, Ariano, Gambarara i Mira. Ich siły koncentrują się obecnie po tamtéj stronie Brenty. Główne stanowisko wojska blokującego przeniesione zostało do Piere w dolinie Padwy. W roku 1813. potrzeba było do skutecznéj blokady Wenecyi 40000 ludzi od strony lądu i całéj eskadry angielskiéj od strony morza.

Austryacy chcieli spalić jeden most na Brencie, lecz 300 wieśniaków stanęło w jego obronie; przyszło do utarczki w skutek któréj 15. Włochów, a 20. Austyaków padło.

Donoszą z Turynu, że z tamtąd jedna batterya wysłaną została ku granicy. W miarę o ile wojska Turyńskie ku granicy się posuwają, wyciąga Radetzky swe wojsko z Medyolanu i stawia takowe naprzeciw tamtym.

Ceny targowe Lwowskie z dnia 22. Listopada 1848.

Korzec pszenicy 6 Złr. 12 gr. — Korzec żyta 4 Złr. — gr. — Korzec jęczmienia 3 Złr. 46 gr. — Korzec owsa 2 Złr. 7 gr. — Korzec hreczki 3 Złr. 36 gr. — Korzec grochu 4 Złr. — gr. — Korzec kartofli 1 Złr. 36 gr. — Centnar siana 1 Złr. 16 gr. — Centnar słomy równiannéj 49 gr. — Sąg drzewa bukowego 9 Złr. 24 gr. Mon. Konw.

Kurs Lwowski z 24. Listopada.

Dukat hollenderski lub cesarski	5 Złr.	5 gr.	M. K.
Półimperyał rosyjski	8 —	30 —	—
Rubel srebrny rossyjski	1 —	44 —	—
Listy zastawne galicyjskie za 100. dają	102 —	45 —	—

Redakcya wzywa uprzejmie czytających gazetę Tarnowską, by się z nadesłaniem prenumeraty za miesiące Listopad i Grudzień pospieszyć chcieli, gdyż dalsze numera tym tylko przesłane będą, którzy najdaléj do 10. Grudnia r. b. zaległą przedpłatę ujszczą. A ponieważ rozporządzeniem ministeryalném *zniesioną została opłata pocztowa od przesełki prenumerat* na wszystkie dzienniki krajowe, przeto chcący prenumerować nasz dziennik raczą nadsełać przedpłatę *wprost* pod adresm redakcyi gazety Tarnowskiéj «Zgoda» — gdyż w taki sposób przesełane prenumeraty *prędzéj i pewniéj* dochodzą redakcyi, jak w tenczas, kiedy się gazetę w urzędzie pocztowym prenumeruje.

Redaktor odpowiedzialny i nakładca,

Karol Wilczyński.

W TARNOWIE, drukiem Minka & Schmiedehausena, dzierżawców drukarni J. Karnstaedta.